

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1244/2007,**24. oktoober 2007,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2074/2005 seoses rakendusmeetmetega teatavate inимtoiduks ettenähtud loomsete toodete suhtes ning kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

sest (EÜ) nr 852/2004 ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 853/2004 ja (EÜ) nr 854/2004. ⁽⁴⁾

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inимtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks, ⁽¹⁾ ja eriti selle artiklit 16 ja artikli 18 lõikeid 3, 7 ja 12,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad, ⁽²⁾ määrusega (EÜ) nr 854/2004 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks, ⁽³⁾ on kehtestatud tervishoiunõuded ja eeskirjad loomset päritolu toidu suhtes ning nõutavad ametlikud kontrollid.

(2) Nimetatud määruste rakenduseeskirjad on kehtestatud komisjoni 5. detsembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 2074/2005, millega sätestatakse rakendusmeetmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004 käsitletud teatavate toodete ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004 käsitletud ametlike kontrollide suhtes, sätestatakse erandid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määru-

(3) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 854/2004 võivad pädevad asutused otsustada, et teatavates tapamajades või ohuanalüüsi alusel kindlaks määratud ulukiliha käitlemise ettevõtetes ei ole riikliku veterinaararsti pidev kohalolu tapajärgse kontrolli ajal vajalik. Sel juhul viib tapajärgse kontrolli läbi riikliku veterinaararsti abi, mis võib kaasa aidata madala tootlikkusega ettevõtete finantskoormuse vähendamisele.

(4) Selliste erandite kriteeriumid tuleks määratleda ohuanalüüsi alusel. Eelkõige ettevõtted, kus tapmistegevus või ulukiliha käitlemine ei ole pidev, täidavad maapiirkondades ühiskondlikku ja majanduslikku funktsiooni. Seega peaks nimetatud ettevõtetele olema võimalik antud eranditest kasu saada tingimusel, et nad täidavad õigus- ja hügieeninõudeid.

(5) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 854/2004 võib pädev asutus otsustada, et nuumsigade puhul, keda on võõrutamisest alates peetud integreeritud tootmissüsteemide raames kontrollitud elamistingimustes, on vajalik üksnes visuaalne kontroll. Täpsemad nõuded tuleks kehtestada tingimuste suhtes, mille alusel lubatakse selliseid vähendatud, kuid riskipõhiseid lihakontrolliprotseduure.

(6) 24. veebruaril 2000 võttis rahvatervisega seotud veterinaarmedmete teaduskomitee vastu arvamuse „Lihakontrolli korra läbivaatamine”, milles käsitletakse lihakontrolliga seonduvaid peamisi põhimõtteid. Selles järeldatakse, et kehtivaid lihakontrollisüsteeme saab parandada, kui täiustada neid teabega kogu tootmisahela kohta, ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide (HACCP) põhimõtete kasutamise kohta tapamajas ning fekaalse reostuse mikrobioloogilise seire kohta.

⁽¹⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 206. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 55. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1791/2006.

⁽³⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1791/2006.

⁽⁴⁾ ELT L 338, 22.12.2005, lk 27. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1664/2006 (ELT L 320, 18.11.2006, lk 13).

- (7) 20. ja 21. juunil 2001 võttis rahvatervisega seotud veterinaarmedmete teaduskomitee vastu arvamuse „Lihaloomalikide/-kategoriate tuvastamine integreeritud tootmissüsteemides, mille puhul võidakse lihakontrolli teostamine läbi vaadata”. Selles järeldatakse, et liikmesriikides on juba arvukalt tootmissüsteeme, mis vastavad lihtsustatud lihakontrollisüsteemi kriteeriumidele.
- (8) 14. ja 15. aprillil 2003 võttis rahvatervisega seotud veterinaarmedmete teaduskomitee vastu arvamuse „Piimavasikate liha kontrollimise läbivaatamine”, milles leitakse, et integreeritud süsteemides peetavate piimavasikate rutiinseks kontrollimiseks piisab visuaalsest uuringust, kuid seni, kuni veiste tuberkuloosi ei ole likvideeritud, tuleb teostada veiste tuberkuloosi seiret veiste hulgas nii põllumajandusettevõtetes kui tapamajades.
- (9) 26. novembril 2003 võttis Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) vastu arvamuse „Veiste tuberkuloos: riskid inimeste tervisele ja kontrollistrateegiad”, milles järeldatakse, et lümfisõlmede ja kopsude tõhus tapajärgne uuring on veiste tuberkuloosi likvideerimisprogrammi tähtis element ning oluline osa inimeste tervise kaitsmise eesmärgil teostatavatest veterinaarsetest lihakontrolliprogrammidest.
- (10) 1. detsembril 2004 võttis EFSA vastu arvamuse „Integreeritud tootmissüsteemides kasvatatud veiste liha kontrollimise läbivaatamine”, milles leitakse, et tuberkuloosikollete võimaliku avastamise eesmärgil tuleks jätkata tapajärgse lihakontrolli käigus sisselõigete tegemist lümfisõlmedesse.
- (11) 18. mail 2006 võttis EFSA vastu arvamuse „Selliste rahvatervise ja loomade tervishoiu riskide hindamine, mida seostatakse piimavasikate visuaalse uuringu süsteemi kasutuselevõttuga liikmesriigis (või liikmesriigi osas), mida peetakse veiste tuberkuloosist vabaks”. Arvamus leitakse, et integreeritud tootmisüksustes ja ametlikult tuberkuloosivabades karjades peetavate piimavasikate puhul võib tapajärgne kontroll piirduda lümfisõlmede uurimise ja palpeerimisega.
- (12) 22. aprillil 2004 võttis EFSA vastu arvamuse „Lamba- ja kitsetallede liha kontrollimise kord”. Selles leitakse, et lamba- ja kitsetallede liha kontrollimisel tuvastatavaid olulisi patoloogilisi seisundeid võib diagnoosida visuaalse kontrolli teel; nii välditakse vähema käsitlemise teelristsaastumist.
- (13) 27. ja 28. septembril 2000 võttis rahvatervisega seotud veterinaarmedmete teaduskomitee vastu arvamuse „Tenioosi/tsüstitserkoosi kontrollimine inimestel ja loomadel”. Selles täpsustatakse eeldused, mis on vajalikud tsüstitserkoosist vabanemise tingimuste tagamiseks.
- (14) 26. ja 27. jaanuaril 2005 võttis EFSA vastu arvamuse „*Cysticercus*’e madala levimusega piirkondadest pärinevate tapaloomade muudetud kontrollisüsteemi riskianalüüs”. Arvamus rõhutatakse vasikatega seotud eri tootmissüsteemide riskide piiritlemise vajadust. Lihtsustatud tapajärgset kontrolli võib rakendada vasikate puhul, kes pärinevad integreeritud tootmissüsteemidest, mille riskitase on eelnevalt hinnatud madalaks.
- (15) Tuginedes nimetatud teaduslikele arvamustele, tuleks kehtestada tingimused noorte mäletsejaliste vähendatud, kuid riskipõhiseks lihakontrolliks.
- (16) Ilma sisselõigete tegemiseta teostatava riskipõhise lihakontrolli eelduseks peaks olema toiduahelat käsitleva teabe kättesaadavus 24 tundi enne tapmist. Iga sellise lihtsustatud lihakontrollimenetluse kohaldamise puhul ei tohiks toidukäitleja suhtes seega lubada komisjoni 5. detsembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 2076/2005 (millega kehtestatakse üleminekumeetmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 853/2004, (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004 rakendamiseks ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 853/2004 ja (EÜ) nr 854/2004) ⁽¹⁾ kehtestatud üleminekumeetmeid.
- (17) Määrusega (EÜ) nr 2074/2005 on kehtestatud analüüsi-meetodid ASP-toksiini (Amnesic Shellfish Poison) avastamiseks molluskite söödavates osades. 2006.02 ASP/ELISA-meetodit, mis avaldati AOAC Journal’is juunis 2006, tuleks kaaluda alternatiivse sõelumismeetodina kõrgefektiivse vedelikkromatograafia (HPLC) meetodi kõrval ASP avastamiseks kahepoolmelistes molluskites. ELISA-meetodi eeliseks on see, et nimetatud meetodi abil on võimalik suhteliselt odavalt sõeluda suur hulk proove.
- (18) Määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao 9. peatüki D osas sätestatakse, et vajaduse korral uuritakse kabjalisi malleuse suhtes. Üksikasjalik tapajärgne malleuse kontroll peaks olema kohustuslik selliste kabjaliste või kabjaliste liha puhul, kes pärinevad riikidest, mis ei ole nimetatud haigusest vabad.

⁽¹⁾ ELT L 338, 22.12.2005, lk 83. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 479/2007 (ELT L 111, 28.4.2007, lk 46).

(19) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 2074/2005 vastavalt muuta.

(20) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 2074/2005 muudetakse järgmiselt.

1. Lisatakse järgmine artikkel:

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. oktoober 2007

„Artikkel 6 b

Määruse (EÜ) nr 854/2004 kohased ametliku lihakontrollimise nõuded

Ametliku lihakontrollimise nõuded on sätestatud VI b lisas.”

2. III lisa II peatükki muudetakse vastavalt käesoleva määrusel I lisale.

3. Käesoleva määruse II lisa tekst lisatakse VIb lisana.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnenal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Markos KYPRIANOU

I LISA

Määruse (EÜ) nr 2074/2005 III lisas asendatakse II peatükk järgmisega:

„II PEATÜKK**ASP-TOKSIINI (AMNESIC SHELLFISH POISON) MÄÄRAMISE MEETOD**

ASP-toksiini kogusisalduse avastamiseks molluskite söödavates osades (terve keha või mis tahes eraldi söödav osa) tuleb kasutada kõrgefektiivse vedelikkromatograafia (HPLC) meetodit või mõnda teist rahvusvaheliselt tunnustatud meetodit.

Sõelumise eesmärgil võib aga ASP kogusisalduse avastamiseks molluskite söödavates osades kasutada ka 2006.02 ASP ELISA-meetodit, mis on avaldatud AOAC Journal'is juunis 2006.

Tulemuste vaidlustamise korral kasutatakse standardmeetodina HPLC-meetodit.”

II LISA

„VIb LISA

AMETLIKU LIHAKONTROLLIMISE NÕUDED

1. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) kontrollitud pidamistingimused ja integreeritud tootmissüsteemid – loomakasvatuse viis, kus loomi peetakse käesoleva lisa liites esitatud kriteeriumidele vastavates tingimustes;
- b) noorveis – ükskõik kummast soost veis, kes ei ole vanem kui 8 kuud;
- c) noorlammas – ükskõik kummast soost lammas, kellel ei ole igemest väljunud jäävlõikehambad ja kes ei ole vanem kui 12 kuud;
- d) noorkits – ükskõik kummast soost kits, kes ei ole vanem kui 6 kuud;
- e) kari – loom või loomade rühm, keda peetakse majandis epidemioloogilise üksusena; kui majandis hoitakse üle ühe karja, moodustab iga kari eraldi epidemioloogilise üksuse;
- f) põllumajandusettevõte – ettevõtte, ehitis või, vabaõhufarmi korral, igasugune koht, mis asetseb sama liikmesriigi territooriumil, kus loomi hoitakse või käideldakse;
- g) katkendliku tapategevuse või ulukiliha käitlemisega tegelev ettevõtte – tapamaja või riskianalüüsi põhjal pädeva asutuse määratud ulukiliha käitlemise ettevõtte, milles eeskätt tapmist või ulukiliha käitlemist ei teostata kas kogu tööpäeva ulatuses või nädala järjestikustel tööpäevadel.

2. Tapajärgsed kontrollid ettevõtetes, mis tegelevad katkendliku tapategevuse või ulukiliha käitlemisega.

- a) Vastavalt määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa III jao II peatüki punkti 2 alapunktile b võib pädev asutus otsustada, et riiklik veterinaararst ei pea viibima kohal kogu tapajärgse kontrolli ajal, kui on täidetud järgmised nõuded:
 - i) ettevõtte on katkendliku tapategevuse või ulukiliha käitlemisega tegelev ettevõtte, kus on piisavad võimalused kõrvalekalletega liha säilitamiseks, kuni riiklik veterinaararst viib läbi lõpliku tapajärgse kontrolli;
 - ii) tapajärgse kontrolli teostab riikliku veterinaararsti abi;
 - iii) riiklik veterinaararst viibib ettevõttes vähemalt üks kord päevas tapmistevõtte käigus või pärast seda;
 - iv) pädev asutus on kehtestanud korra riikliku veterinaararsti abide tegevuse korrapäraseks hindamiseks nimetatud ettevõtetes, mis hõlmab järgmist:
 - iseseisva tegutsemise jälgimine;
 - dokumentide kontrollimine uuringute leidude suhtes ja nende võrdlemine vastavate rümpadega;
 - rümpade kontroll laos.
- b) Punkti 1 alapunktis g viidatud pädeva asutuse teostatavas riskianalüüsis selliste ettevõtete tuvastamiseks, mille suhtes võib kohaldada punkti 2 alapunktis a osutatud erandit, võetakse arvesse vähemalt järgmisi punkte:
 - i) tapetud või käideldud loomade arv tunnis või päevas;
 - ii) tapetud või käideldud loomade liik ja klass;
 - iii) ettevõtte tootlikkus;
 - iv) tapmis- või töötlemisjõudlus minevikus;

- v) kõigi selliste lisameetmete tõhusus, mis on võetud toiduohutuse tagamiseks loomade tapaesmärgil hankimise toiduahelas;
- vi) rakendatava HACCP-põhise süsteemi tulemuslikkus;
- vii) auditeerimisdokumendid;
- viii) pädeva asutuse dokumendid varem toimunud tapaeelsete ja tapajärgsete kontrollide kohta.

3. Nõuded riskipõhisele lihakontrollile ilma sisselõigete tegemiseta.

- a) Vastavalt määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao IV peatüki B osa punktile 2 võib pädev asutus piirduda nuumsigade tapajärgsel kontrollil ainult visuaalse uuringuga, tingimusel et täidetud on järgmised nõuded:
 - i) käitleja tagab, et loomi hoitakse kontrollitud pidamistingimustes ja integreeritud tootmissüsteemides, nagu sätestatud käesoleva lisa liites;
 - ii) käitleja suhtes ei kohaldata toiduahelat käsitleva teabega seonduvaid üleminekumeetmeid, mis on sätestatud komisjoni määruse (EÜ) nr 2076/2005 artiklis 8;
 - iii) pädev asutus teostab ise või tellib teatava hulga loomade korrapärase seroloogilise ja/või mikrobioloogilise seire, tuginedes elusloomades ja põllumajandusettevõtte tasandil esinevate toiduohutuse riskide analüüsile.
- b) Erandina määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao I ja II peatükis esitatud erinõuetest võib noorveiste, noorlammaste ja noorkitsede tapajärgne kontroll piirduda ainult kerge palpeerimise ja visuaalse uuringuga, tingimusel et täidetud on järgmised nõuded:
 - i) käitleja tagab, et noorveiseid hoitakse kontrollitud pidamistingimustes ja integreeritud tootmissüsteemides, nagu on sätestatud käesoleva lisa liites;
 - ii) käitleja tagab, et noorveiseid hoitakse ametlikult veiste tuberkuloosivabaks tunnistatud karjas;
 - iii) käitleja suhtes ei kohaldata toiduahelat käsitleva teabega seonduvaid üleminekumeetmeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 2076/2005 artiklis 8;
 - iv) pädev asutus teostab ise või tellib teatava hulga loomade korrapärase seroloogilise ja/või mikrobioloogilise seire, tuginedes elusloomades ja põllumajandusettevõtte tasandil esinevate toiduohutuse riskide analüüsile;
 - v) noorveiste tapajärgne kontroll hõlmab alati neelutaguste, bronhiaalsete ja keskseinandi lümfisõlmede palpeerimist.
- c) Avastatud kõrvalekallete korral teostatakse rümba ja rupsi täielik tapajärgne kontroll, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao I ja II peatükis. Pädev asutus võib riskianalüüsi põhjal siiski otsustada, et pädevate asutuste määratletud teatavate väikeste kõrvalekalletega liha puhul, mis ei ohusta loomade ega inimeste tervist, ei pea teostama täielikku tapajärgset kontrolli.
- d) Noorveiseid, noorlambaid ja noorkitsi ning võõrutatud sigu, keda ei viida nende sünniettevõttest otse tapamajja, võib erandlikult viia üle teise põllumajandusettevõttesse (seal pidamiseks või nuumamiseks) enne tapamajja saatmist. Sellistel juhtudel:
 - i) võib noorveiste, noorlammaste ja noorkitsede puhul nende päritoluettevõtte ja nuumamisettevõtte, samuti nimetatud ettevõtete ja tapamaja vahelisel etapil kasutada reguleeritud kogumiskeskusi;
 - ii) peab olema tagatud jälgitavus üksiklooma või loomade rühma tasandil.

4. Lisanõue kabjaliste tapajärgseks kontrolliks.

- a) Värsket liha, mis pärineb kabjalistelt, keda on peetud riikides, mis ei ole malleusest vabad vastavalt Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni maismaaloomade tervishoiu eeskirjade artiklile 2.5.8.2, ei tohi turustada, kui mainitud liha ei pärine kabjalistelt, keda on kontrollitud malleuse suhtes vastavalt määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao IX peatüki punktile D.
- b) Värske liha, mis pärineb kabjalistelt, kellel on diagnoositud malleus, tunnistatakse inimtarbimiseks sobimatuks, nagu sätestatud määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao IX peatüki punktis D.

VII lisa liide

Käesoleva lisa kohaldamisel tähendavad „kontrollitud pidamistingimused ja integreeritud tootmissüsteemid”, et käitleja peab vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) kogu loomatoit saadakse asutuselt, mis toodab loomatoitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 artiklites 4 ja 5 esitatud tingimustele; ⁽¹⁾ kui loomatoiduna kasutatakse koresööta või põllukultuure, tuleb seda nõuetekohaselt töödelda ja võimaluse korral kuivatada ja/või granuleerida.
- b) võimaluste piires kohaldatakse „kõik sisse/kõik välja” süsteemi. Kui loomad tuuakse karja, hoitakse neid isoleeritult nii kaua, kui veterinaarteenistus ette näeb, et ära hoida haiguste puhkemist.
- c) ühelgi loomal ei ole juurdepääsu välisrajatistele, kui käitleja ei suuda pädevale asutusele riskianalüüsi käigus tõestada, et välistingimustes viibimise periood, rajatised ja asjaolud ei kujuta karjas haiguse puhkemise ohtu;
- d) on olemas üksikasjalik teave loomade kohta sünnist tapmiseni, samuti nende hooldamistingimuste kohta, nagu sätestatud määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa III jaos.
- e) loomadele pakutava allapanu puhul ennetatakse haiguste olemasolu või teket allapanu asjakohase töötlemise teel;
- f) põllumajandusettevõtte töötajad täidavad üldiseid hügieeninõudeid, nagu sätestatud määruse (EÜ) nr 852/2004 I lisas;
- g) on kehtestatud reeglid, millega kontrollitakse ligipääsu territooriumile, kus loomi hoitakse;
- h) ettevõtte ei paku rajatisi turistidele ega matkajatele, kui käitleja ei suuda pädevale asutusele riskianalüüsi käigus tõestada, et rajatised on piisavalt eraldatud üksustest, kus loomi hoitakse ning et otsene ja kaudne kontakt inimeste ja loomade vahel ei ole võimalik;
- i) loomadel puudub juurdepääs prügimägedele või majapidamisprügile;
- j) on kehtestatud kahjuritõrje kava;
- k) silosööta ei kasutata, kui käitleja ei suuda pädevale asutusele riskianalüüsi käigus tõestada, et sööt ei kujuta endast ohtu loomadele;
- l) heitvett ja setet reoveepuhastitest ei lasta loodusesse piirkondades, mis on loomadele ligipääsetavad, ega kasutata selliste karjamaade väetamiseks, kus kasvatatakse loomade söötmiseks vilja, kui seda ei töödelda nõuetekohaselt ja pädev asutus ei kiida seda heaks.

⁽¹⁾ ELT L 35, 8.2.2005, lk 1.”